

Két elnöki ciklus az USA történetében

A huszadik század utolsó negyedének világtörténetében minden korábbi időszaknál nagyobb jelentőséggel bír az Amerikai Egyesült Államok bel és külpolitikájának története, akár csak az amerikai kultúra és technológia története.

Az európai történelem fő vonalait a szovjet-amerikai szembenállás illetve enyhülés története nélkül értelmezhetetlenek, a szűkebben és tágabban vett szovjet szféra felbomlásában sőt egyes országok politikatörténetében, társadalomtörténetében közvetlenül napi szinten jelen van az Amerika-effektus, ahogyan Japán és Kína története sem értelmezhető az Amerikához való viszony nélkül. A harmadik világ országainak történetében – bármilyen kézikönyvből vagy a napsajtóból is érzékelhetően - évtizedről évtizedre csökken a brit-francia befolyás és növekszik az amerikai. A huszadik század utolsó negyedének világkultúráját sokkal nagyobb mértékben határozza meg a film – az amerikai film – mint bármely korábbi negyedszázadé az adott kor domináns művészeti ága, annak bármely „nemzeti kötöttsége”. A század végére tárgyi-technikai kultúránk legfontosabb elemévé az amerikai hátterű világcégek által uralt számítástechnika vált. Az eszmék piacán a konzervativizmus és a liberalizmus fogalmát egyre inkább „amerikai értelemben” használták.

Az ezredfordulón Magyarországon iskolába járók nem tanultak erről eleget – a huszadik század utolsó negyede túl közel volt ahhoz, hogy a történelemtanításban nagy helyet követeljen, a filmkultúra, a modern amerikai irodalom súlya kicsi volt a tantervekben, de még a „pragmatikus kommunikáció” célkitűzése által eluralt iskolai és iskolán kívüli nyelvtanítás, angol nyelvtanulás sem támogatta olyan mértékben az amerikai ismeretek szerzését, ahogyan a korábbi évtizedekben az egyes nyelvekhez kötődő iskolai tananyagok országismeretet közvetítettek. A 2010-es években iskolába járók, közmédiafogyasztók Amerika-percepcióját a magyar kormányzat sajátos USA ellenessége mindenképpen torzítja.

A mai idősebb generáció – az 1960-as években ill. az előtt születettek – „valós időben”, kortársként perceptálhatta ugyan a hetvenes-nyolcvanas-kilencvenes évek folyamatait, de a Magyarországon hozzáférhető irodalom - a 80-as évek végéig - mindenképpen igazodott az Amerikával szemben álló tömbhöz tartozás igényeihez, az amerikai sajtó megfizethetetlenül drágának számított, internet pedig – a kilencvenes évek közepéig egyáltalán nem állt rendelkezésre.

Ennek a sajátos „hiánynak” a csökkentésére vállalkozunk a Wesley-n, kihasználva, hogy az amerikai történelem korszakolására alkalmasabbak a standard hosszúságú elnöki ciklusok, mint más fejlett országok kormányzati, parlamenti ciklusai. Energiáinkból elsősorban emlékelőadásokra, konferenciarendezésre tellik, kutatásra, publikálásra, szakszeminárium oktatásba iktatására kevésbé. Témaválasztásainkat évfordulók is befolyásolják.

Két egykori amerikai elnök született száz esztendővel ezelőtt: Carter és az idősebb Bush.

Kettejük - egyaránt négyéves - elnökségének történetével foglalkozik a konferencia, egy demokrata és egy republikánus kormányzat időszakával. Mindkét korszak -

1976-1980 ill 1988-1992 – elég sok belpolitikai és külpolitikai sajátossággal rendelkezik ahhoz, hogy külön is elemezhető legyen, de Bush nyolc éves alelnöksége (1980-1988) arra is lehetőséget biztosít, hogy a második időszakra koncentráció előadók előzményekről is szóljanak, Carter – napjainkig tartó – exelnöki aktivitása pedig az első időszakra koncentrációk számára biztosít kitekintési lehetőségeket. A kormányzati aktivitáshoz nem kötődő területek iránt érdeklődő amerikanisták számára pedig e másfél évtized egyben is értelmezhető. Mindkét elnök jól látható szerepet játszik a magyar amerikai kapcsolatok történetében is, a Carter korszakhoz kötődik a nagyon sok magyar embernek személyesen is fontos középkori magyar korona visszakerülése, Bush pedig az első elnök, aki – negyven elődjétől különbözően, hivatalban lévő elnökként – járt Magyarországon.

Mindkét elnökről, mindkét elnöki ciklusról számos könyv és tanulmány jelent meg, s a visszamenőleg digitalizált sajtóforrások alapos tanulmányozásra adnak lehetőséget, az amerikai levéltári kultúrában fontos „25 év” bizalmassági időszak is már bőven eltelt.

Előadóinktól nem szintézist várunk, hanem éppolyan tudományos elemzést, amely az egyetemes történelem bármely korszakáról, bármely témájáról adekvát lenne.

Az előadások 20 percesek, s minden előadást 20 perc vitaidő követ.

Az online konferenciára az alábbi meet linkre kattintással lehet bejelentkezni.....

A konferencia időpontja: 2024 május 12 vasárnap 14.h

14.00 Megnyitó

14.20 Horváth Gábor, újságíró : Jimmy Carter életéről és koráról

15.00 Andor László, közgazdász : George Bush életéről és koráról

15.40 Bánlaci György, diplomata : Magyar diplomata az USA-ban

16.20 Dérer Miklós Lajos, történész : Carter emberjogi politikájának nemzetközi hatása

17.00 Wertheimer Gábor, szerkesztő: Amerikai irodalom Magyarországon

17.40 Szentpéteri Nagy Richárd, politológus: A liberális/konzervatív/neokonzervatív korszakváltás Amerikában

18.20 Nagy Péter Tibor zárszó

A konferenciához való csatlakozáshoz kattintson a következő linkre:

<https://meet.google.com/svc-owqj-dcf>

Ha telefonon keresztül szeretne csatlakozni, hívja a(z) +36 21 262 4495 számot, és adja meg a következő PIN-kódot: 426 490 590#.

További telefonszámok megtekintéséhez kattintson erre a linkre: <https://tel.meet/svc-owqj-dcf?hs=5>